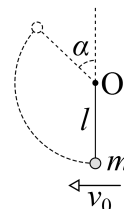

Kísérleti fizika 2. zh
2015. november 12.

A feladatok megoldására 90 perc áll rendelkezésre. Minden feladatot külön lapra írjon! Minden lapra írja fel a nevét, a Neptun-kódját és a feladat sorszámát!

1. feladat (18 pont)

Egy m tömegű pontszerű testet egy l hosszúságú, nyújthatatlan, könnyű fonállal a rögzített O ponthoz kötünk. A test egyensúlyi helyzetben van (a fonál függőleges).

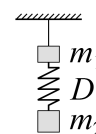

A testnek ebben a helyzetben v_0 kezdősebességet adunk.

- Mekkora erő feszíti a fonalat közvetlenül az elindulás után (amikor a fonál még függőleges)? (2 pont)
- Rajzolja be a testre ható erőket egy általános helyzetben (ahol még a fonál feszes), és írja fel a mozgásegyenleteket! (4 pont)
- Mekkora legyen v_0 , ha azt szeretnénk, hogy a fonál a függőlegessel α szöget bezáró helyzetben lazuljon meg? ($0^\circ \leq \alpha \leq 90^\circ$) (8 pont)
- Ha ezzel a sebességgel indítjuk el a testet, akkor az O ponthoz képest milyen magasan lesz a test a pályája tetőpontján? (4 pont)

2. feladat (12 pont)

Az ábrán látható módon az $m_1 = 2,5$ kg tömegű test egy fonálon lóg a mennyezetről, az $m_2 = 3,5$ kg tömegű test pedig egy $D = 1000$ N/m rugóállandójú, elhanyagolható tömegű rugóval van a másik test aljához kapcsolva. Kezdetben minden test nyugalomban van, a rugó hossza ekkor $l = 10$ cm, $g = 10$ m/s².

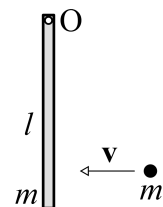

Egy adott pillanatban a fonalat elégetjük.

- Mekkora az egyes testek gyorsulása közvetlenül a fonal elégetése után? (4 pont)
- Hogyan mozog ezután a két testből álló rendszer tömegközéppontja? (2 pont)
- Mekkora lesz a mozgás során a rugó legkisebb hossza? (6 pont)

3. feladat (20 pont)

Egy $m = 0,1$ kg tömegű, $l = 0,5$ m hosszúságú, vékony deszka az egyik végén átmenő tengely (O pont) körül szabadon foroghat. A deszka tömegközéppontra vonatkoztatott tehetetlenségi nyomatéka $\Theta = \frac{1}{12}ml^2$.

A deszkára az alsó végétől $l/5 = 0,1$ m távolságra rádobunk egy $m_1 = 0,05$ kg tömegű, $v = 0,3$ m/s sebességű, pontszerűnek tekinthető gyurmadarabot, ami pillanatszerűen ráragad a deszkára.

- Mekkora a deszka tehetetlenségi nyomatéka az O pontra vonatkoztatva? (2 pont)
- A jelenség során mikor milyen megmaradási tétel érvényes? Miért? (2 pont)
- Mekkora maximális szöggel lendül ki a deszka a lövedék becsapódása után? (10 pont)
- Mennyi idő múlva lesz a deszka először újra függőleges? (6 pont)